

ligesom det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard, at den Jordlovgivning, vi har i Øjeblikket, hvorefter man skaffer Jord til Oprettelse af mindre Landbrug, er fuldt anvendelig og vil være fuldt anvendelig i Fremtiden, uden at man behøver at gaa til saadanne ekstraordinære Skridt som at gennemføre en almindelig Ekspropriationslov. Vi fra vor Side maa mene, at det vilde være et saa overordentlig stærkt Indgreb i den personlige Ejendomsret at gennemføre en saadan Lov, at vi maa bekæmpe denne Tendens til det yderste. Der maa være Veje at gaa til at skaffe Jord i den nødvendige Udstrækning uden at komme ind paa saadanne Veje, som vi mener er Afveje.

Det ærede Medlem Hr. Olufsons Udtalelser om, at den Jord, som det offentlige har til Raadighed til Udstykning, er ved at ebbe ud, er ikke ganske rigtige. Det ærede Medlem vilde gerne gøre gældende, at man har udstykket de $\frac{2}{3}$ af den Jord, man har til Raadighed, men det passer nu ikke. Jeg har ikke aldeles bestemte Tal — jeg antager, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, som sikkert skal have Ordet, naar jeg har talt, vil kunne nævne de nøjagtige Tal —, men jeg har ladet mig fortælle, og jeg tror, det passer, at man har mere end Halvdelen af Lensjorden tilbage til Udstykning, og hvis det er Tilfældet, har man i hvert Fald Jord nok foreløbig. Naar saa det Tidspunkt kommer, da man ikke har mere, og Efterspørgselen efter Jord stadig er til Stede, vil man sikkert i den høje Rigsdag finde paa Udveje til at fortsætte det Udstykningsarbejde, der foregaar, og paa et lignende Grundlag, som det foregaar i Øjeblikket, uden at gaa til Ekspropriation.

I det nu af Socialdemokratiet forelagte Forslag er man gaaet betydelig videre i sine Krav end den radikale Regering, da den i 1919 fremsatte et lignende Lovforslag. Det er et Skridt videre i den Retning, som Landbrugsminister Kr. Pedersen gik, men vist desværre ikke et Skridt længere, end det ærede Medlem Hr. Kr. Pedersen kunde tænke sig at gaa, idet vi jo har hans Udtalelser for, at han kunde tænke sig at gaa til en Ekspropriation til Bunds. Er der noget, Socialdemokratiets Forslag tenderer henimod, er det netop det, at man vil ekspropriere til Bunds. Dette faar sit klare og tydelige Udtryk i Lovforslagets § 5, hvor man rider sin bekendte Kæphest: at komme de indelukkede Brug til Hjælp, thi dér gaar man jo ganske overordentlig langt i Retning af at ekspropriere indenfor de enkelte Brug, ja, i Slutningen af § 5 gaar man saa vidt, at der af større Ejendomme kan ekspro-

prieres overordentlig store Procenter af det samlede Jordtilliggende, Procenter, som langt overskrider det, som den radikale Regering i sin Tid tænkte sig — kun ikke den daværende Landbrugsminister, der, som nævnt, kunde tænke sig at gaa til Bunds. Jeg kan ikke tro andet, end at den danske Rigsdag, naar vi kommer til en rolig og saglig Forhandling om et saa vigtigt Spørgsmaal som det at hjælpe de indestængte Brug til at faa mere Jord, maa kunne naa til en Løsning af dette Spørgsmaal, saaledes at der gives disse Mennesker Mulighed for at faa Tillægsjord, naar der blot ikke stilles det Krav, at denne Tillægsjord absolut skal støde op til den Jord, de har i Forvejen.

I Betragtning af hele den Udvikling, der er foregaaet herhjemme paa Landbrugets Omraade, hele den Udstykning og Sammenlægning af Jord, der har fundet Sted gennem Menneskealdrer, kan vi i og for sig ikke se, med hvilken Ret en Husmand absolut kan kræve, at den Jord, han skal have, skal ligge samlet omkring hans Hus, naar man ser, at Tusinder og atter Tusinder af Landmænd har deres Jord liggende splittet, borte fra deres Hus. Saa snart de gode Husmænd og de gode Socialdemokrater ser bort fra dette absolutte Krav om, at Jorden skal ligge samlet omkring Huset, vil der sikkert kunne aabnes Udveje til at skaffe disse Husmandsbrug Tillægsjord, og jeg kan ikke tro andet, end at der paa den danske Rigsdag maa kunne skaffes Ørenlyd for at komme disse Mennesker til Hjælp paa en eller anden Maade, saaledes at denne Jord skaffes til Veje. Vi har ved tidligere Lejlighed været inde paa at drøfte dette Spørgsmaal, og vi fra vor Side skal ikke have noget imod i et kommende Udvalg at komme ind paa en dybere Forhandling om hele denne Sag, og vi skal ikke være utilbøjelige til at strække os ret vidt for at naa til en Løsning af Sagen, som ogsaa vi erkender har sin store Betydning. Men dersom man fra radikal og socialdemokratisk Side ønsker, at dette skal ske gennem en Ekspropriation, saa melder vi os fra, og jeg hørte nu til min store Tilfredsstillelse, at Partiet Venstre her indtager akkurat det samme Standpunkt, som det har indtaget ved tidligere Forhandlinger: at de heller ikke paa nogen Maade vil forhandle paa dette Grundlag.

I det foreliggende Lovforslags § 6 gaar Socialdemokratiet jo ogsaa betydelig videre, end man tidligere er gaaet, ja, videre end Socialdemokratiet selv tidligere har fremsat Krav om, idet man her ganske er gaaet bort fra de Radikales Forslag om, at naar man vilde ekspropriere Jord til Bygge-